

Kodeks działań interwencyjnych nauczyciela

POZIOMY PRACY WYCHOWAWCZEJ

I. WYCHOWAWCA KLASY:

1. Zapoznaje rodziców z obowiązującymi procedurami postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo.
2. Przeprowadza rozmowy z uczniem (indywidualne lub w obecności rodziców).
3. Pozyskuje informacje na temat konkretnego zdarzenia.
4. Zawiadamia rodziców o zdarzeniu.
5. Podejmuje właściwe działania zaradcze, a w przypadku wyczerpania środków i sposobów oddziaływania korzysta z pomocy pedagoga, dyrektora, specjalistów odpowiednich instytucji.
6. Odnotowuje uwagi o niewłaściwym zachowaniu ucznia w dzienniku lekcyjnym.
7. Sporządza notatkę służbową.

II. PEDAGOG SZKOLNY, PSYCHOLOG SZKOLNY, SPECJALIŚCI:

1. Uaktualnia procedury postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo.
2. Wspomaga rodziców, nauczycieli i wychowawców w rozwiązywaniu sytuacji trudnych wychowawczo.
3. Przeprowadza rozmowy z uczniem (indywidualne lub w obecności rodzica, wychowawcy, dyrektora szkoły).
4. Wypracowuje z uczniem, rodzicem, wychowawcą sposobów rozwiązania zaistniałych problemów.
5. Organizuje spotkania wychowawcze z udziałem ucznia na terenie szkoły lub innej placówki ze specjalistą – psychologiem, terapeutą itp.
6. W sytuacjach wyjątkowo trudnych zwołuje nadzwyczajne posiedzenia zespołu wychowawczego w celu opracowania strategii postępowania.
7. Współpracuje z poradniami, policją, sądem, służbą zdrowia itp.
8. Zgłasza sytuacje wyjątkowo trudne do dyrektora szkoły.
9. Prowadzi zajęcia indywidualne lub grupowe o charakterze kontrolnym, interwencyjnym, profilaktycznym, mediacyjnym.
10. Odnotowuje w dokumentach pedagoga szkolnego zaistniałe sytuacje i podjęte działania, efekty tych działań.

III. DYREKTOR SZKOŁY

1. Zapoznaje się z przebiegiem dotychczasowych działań interwencyjnych wychowawcy i pedagoga.
2. Rozmawia z uczniem/uczniemi.

4. Rozmawia z rodzicami/opiekunami ucznia.
5. Udziela regulaminowych kar zapisanych w Statucie Szkoły.
6. Zawiadamia (w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu uczniów) instytucje takie jak: policja, sąd, służba zdrowia.

STRATEGIE POSTĘPOWANIA W OKREŚLONYCH SYTUACJACH

I. Postawa nauczyciela - wychowawcy w sytuacjach konfliktowych

1. Aby zapobiec pojawianiu się sytuacji konfliktowych każdy nauczyciel powinien jasno sprecyzować swoje wymagania wobec uczniów (wymagania edukacyjne) lub przestrzegać przyjętych procedur (wycieczki, regulamin dyżurów itd.)
2. Niezależnie od sytuacji nauczyciel zawsze powinien zachować spokój i opanowanie.
3. Nauczyciel powinien zapoznać się ze stanowiskiem ucznia wobec zaistniałej sytuacji konfliktowej (przeprowadzić z nim rozmowę indywidualną)
4. Nauczyciel powinien przeanalizować zaistniałą sytuację konfliktową i określić przyczyny jej wystąpienia, a następnie określić sposoby rozwiązania kwestii spornej.
5. W przypadku niemożności rozwiązania kwestii spornej i trwania konfliktu – powinien:
 - a. poprosić o pomoc innego nauczyciela, pedagoga szkolnego, psychologa, członków Zespołu Wychowawczego jako obiektywnych świadków lub mediatorów;
 - b. zaproponować uczniowi/uczniom zaangażowanym w konflikt spisanie swoich zastrzeżeń;
 - c. zgłosić zaistnienie sytuacji konfliktowej wychowawcy, Zespołowi Wychowawczemu;
 - d. sporządzić notatkę służbową opisującą charakter konfliktu i podjęte działania , notatkę taką nauczyciel zamieszcza w teczce wychowawcy ;
 - e. wpisać uczniowi (będącemu źródłem konfliktu) uwagę do dziennika;
 - f. zawiadomić rodziców.

II. Strategia reagowania na zjawisko palenia papierosów przez uczniów.

1. Nauczyciele-wychowawcy są zobowiązani do realizowania zajęć edukacyjnych i programów profilaktycznych mających na celu wskazanie szkodliwości palenia papierosów i konsekwencji nałogu nikotynowego;
2. Wobec uczniów palących papierosy na terenie szkoły i w jej otoczeniu należy bezwzględnie stosować istniejący system kar.
3. W przypadku złamania w/w zakazu należy zgłosić wychowawcy klasy zaistnienie przewinienia. Wychowawca jest zobowiązany odnotować fakt w dzienniku szkolnym i ukarać ucznia punktami ujemnymi (wynikającymi z Wewnętrznego Systemu Oceniania Zachowania) oraz zawiadomić rodziców/opiekunów.

III. Strategia reagowania na zjawisko korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych w czasie lekcji.

1. Nauczyciele są zobowiązani egzekwować zakaz używania telefonów komórkowych w czasie trwania zajęć lekcyjnych.
2. Nauczyciele – wychowawcy powinni na początku każdego roku szkolnego przypomnieć wychowankom szkolny regulamin, który bezwzględnie zabrania korzystania z telefonu komórkowego (jako kalkulatora, dyktafonu, aparatu fotograficznego i filmowego) w trakcie wszelkich zajęć odbywających się na terenie szkoły i w ramach tychże zajęć poza budynkiem szkoły.
3. Łamanie przez ucznia w/w zakazu skutkuje odebraniem przez nauczyciela telefonu i zdeponowaniem go w sekretariacie szkoły. Depozyt jest zobowiązany odebrać rodzic/opiekun prawny.
4. Telefon, który uczeń oddaje do depozytu wyłącza w obecności nauczyciela.
5. W przypadku odmowy ucznia przekazania telefonu do depozytu nauczyciel prowadzący zajęcia zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły.
6. Nauczyciel powinien wpajać dobre nawyki także poprzez własny przykład i absolutnie nie korzystać z telefonu podczas zajęć lekcyjnych.
7. W przypadku złamania w/w zakazu nauczyciel powinien odnotować ten fakt w dzienniku szkolnym i ukarać ucznia punktami karnymi z zachowania. Trzy uwagi w związku z omawianą kwestią skutkują dyscyplinującą rozmową z uczniem w obecności rodzica/opiekuna. Każde kolejne naruszenie zakazu skutkuje upomnieniem udzielonym uczniowi przez dyrektora szkoły (po rozpatrzeniu sprawy przez Zespół Wychowawczy).

IV. Strategia reagowania na zjawisko spożywania posiłków i picia napojów na lekcjach

1. Nauczyciele są zobowiązani egzekwować zakaz spożywania posiłków i picia napojów na lekcjach (z wyłączeniem osób chorych, których stan zdrowia i zdiagnozowana choroba wymaga uzupełniania kalorii i płynów; nauczyciele o potrzebie odrębnego traktowania w/w uczniów powinni zostać poinformowani przez wychowawcę danej klasy, pielęgniarkę szkolną).
2. W przypadku łamania zakazu przez ucznia powinien on zostać ukarany przez nauczyciela wpisaniem uwagi do dziennika i punktami karnymi oraz poinformowaniem rodzica/opiekuna o zaistniałej sytuacji (szczególnie w przypadku notorycznego łamania w/w zakazu - trzecia uwaga w dzienniku). W przypadku powtarzalności sytuacji (czwarty i kolejny przypadek) uczeń zostaje skierowany na rozmowę dyscyplinującą (dyrektor szkoły, Zespół Wychowawczy).

V. Strategia reagowania na zjawisko wulgarnych zachowań uczniów.

1. Nauczyciele są zobowiązani natychmiast i w każdej sytuacji reagować (w trakcie lekcji i wycieczek szkolnych, na przerwach, itp.) na wulgarnie zachowanie się uczniów.
2. Nauczyciele – wychowawcy powinni na początku każdego roku szkolnego przeprowadzić na lekcjach wychowawczych pogadanki dotyczącej tej kwestii i konsekwencji wulgarnych zachowań. Temat ten powinien być przedmiotem zajęć w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy (kultura zachowania i słowa).

3. Wulgarnie zachowania są odnotowywane w dzienniku i karane ujemnymi punktami z zachowania oraz poinformowaniem rodzica/opiekuna o zaistniałej sytuacji (szczególnie w przypadku notorycznego łamania w/w zakazu - trzecia uwaga w dzienniku). W przypadku powtarzalności sytuacji (czwarty i kolejny przypadek) uczeń zostaje skierowany na rozmowę dyscyplinującą (dyrektor szkoły, pedagog, psycholog Zespół Wychowawczy).

VI. Strategia usprawiedliwiania nieobecności uczniów. Przydzielanie zastępstw za nieobecnych nauczycieli

Usprawiedliwianie zasady ogólne

1. Uczeń ma obowiązek usprawiedliwić nieobecność niezwłocznie po powrocie do szkoły, przedstawiając wychowawcy pisemne usprawiedliwienie podpisane przez rodzica/prawnego opiekuna, nie później jednak jak w ciągu 7 dni od powrotu do szkoły, w szczególnych przypadkach w ciągu 14 dni, ale nie później niż do końca miesiąca, w którym uczeń był nieobecny.
2. Nauczyciele innych przedmiotów, nie zajmują się usprawiedliwianiem nieobecności. Informacje o opuszczonych lekcjach nauczyciele ci przekazują niezwłocznie wychowawcy klasowemu.
3. Jeżeli uczeń przez dłuższy czas (tj. do pięciu kolejnych dni nauki) nie przychodzi do szkoły lub też opuszcza pojedyncze godziny lekcyjne (ucieczki z lekcji) bez podania przez rodzica/prawnego opiekuna przyczyny jego nieobecności wychowawca obowiązany jest niezwłocznie skontaktować się z rodzicami/prawnymi opiekunami. 4. Informację o skontaktowaniu się z rodzicem/prawnym opiekunem wychowawca odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.
5. W przypadku gdy uczeń przebywa przez dłuższy czas w szpitalu, sanatorium lub innej placówce, rodzic/prawny opiekun ma obowiązek poinformować o tym fakcie wychowawcę klasy.
6. Usprawiedliwienie spóźnienia spowodowanego przypadkiem losowym niezależnym od ucznia, może być usprawiedliwione po przedstawieniu odpowiedniego, rzeczowego wyjaśnienia. Spóźnienie przekraczające 15 minut traktuje się jako nieobecność na zajęciach.

Zwolnienia z zajęć dydaktycznych.

1. Rodzice/prawni opiekunowie mają prawo zwolnić ucznia z zajęć lekcyjnych (jednych lub kilku lekcji) do domu, lekarza itp. przez osobiste zwolnienie u wychowawcy lub dyrekcji szkoły, przez informację w dzienniku elektronicznym lub telefonicznie w sekretariacie szkoły. Wychowawca lub dyrektor informuje pracownika, który jest odpowiedzialny za otwarcie szkoły w trakcie zajęć (woźna). W przypadku braku zwolnienia lub oświadczenia rodzica uczeń nie może opuścić szkoły.

VII. Zastępstwa za nieobecnego nauczyciela.

1. Nauczyciel zgłasza nieobecność z powodu choroby, spóźnienia lub innych przyczyn losowych niezwłocznie do sekretariatu szkoły. Pracownik powiadamia dyrektora, który przydziela za niego zastępstwo innemu nauczycielowi. Zastępstwa zapisywane są w dzienniku elektronicznym i wywieszane w pokoju nauczycielskim jako harmonogram zastępstw. Nauczyciel potwierdza przydzielone zastępstwo podpisem.

VIII. Strategia reagowania na zjawisko uchylania się przez ucznia od obowiązku szkolnego (wagary).

1. Nauczyciele – wychowawcy są zobowiązani zapoznać uczniów z konsekwencjami wynikającymi z uchylania się od obowiązku szkolnego i procedurami wszczynanymi wobec wagarujących uczniów.
2. Wychowawca (w miarę możliwości wynikających z jakości współpracy z uczniem i jego rodzicami /opiekunami) powinien zdiagnozować przyczyny absencji ucznia. W analizie tej może pomóc mu pedagog szkolny.
3. Uczniowie i ich rodzice/opiekunowie muszą być świadomi, że przedłużająca się nieusprawiedliwiona absencja lub systematyczne unikanie określonych zajęć lekcyjnych i ucieczki z lekcji spowodują poinformowanie o tej sytuacji instytucji takich jak: ZUS, MOPS, Wydział Edukacji, sąd rodzinny odpowiedni do miejsca zamieszkania (w przypadku uczniów niepełnoletnich).
4. O niskiej frekwencji ucznia powinien być poinformowany jego rodzic/opiekun.
5. Nauczyciel – wychowawca o absencji ucznia przekraczającej 30 godzin lekcyjnych w miesiącu powinien poinformować psychologa i pedagoga szkolnego. Wobec takiego ucznia podejmowane są kroki dyscyplinujące – rozmowa w obecności rodzica, wychowawcy, pedagoga szkolnego oraz podpisanie przez ucznia i jego rodzica/opiekuna zobowiązania o zmianie stosunku do obowiązków ucznia i przyjęcie przez niego pisemnego upomnienia.

Ucieczka ucznia ze szkoły w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych

1. Nauczyciel, który stwierdził fakt ucieczki ucznia odnotowuje nieobecność w dzienniku lekcyjnym i powiadamia telefonicznie rodziców/ opiekunów prawnych ucznia. O zaistniałym fakcie informuje wychowawcę klasy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowy z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi i odnotowuje ten fakt w dokumentacji pedagoga szkolnego. Rozmowa ma na celu ustalenie przyczyn ucieczki z lekcji oraz przekazanie informacji o konsekwencjach takiego postępowania i formie ukarania ucznia.
3. W przypadku utrudnionego kontaktu z rodzicami/ opiekunami prawnymi ucznia wychowawca wzywa ich do szkoły listem poleconym, którego kserokopię zachowuje.

4. Jeżeli problem powtarza się, wychowawca informuje pedagoga szkolnego, który przeprowadza ponowną rozmowę z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi.
5. W przypadku braku poprawy zachowania lub braku zainteresowania ze strony rodziców/ opiekunów prawnych pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmuje inne, przewidziane prawem czynności.
6. Powtarzające się ucieczki psycholog/pedagog zgłasza do dyrektora szkoły. Dyrektor może sprawę skierować do sądu rodzinnego.

IX. Strategia postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją.

1. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o jego demoralizacji (naruszanie, zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych) nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:
 - a) przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy;
 - b) wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrekcję szkoły.
 - c) wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz - w ich obecności - z uczniem. W przypadku potwierdzenia uzyskanej informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
 - d) jeżeli rodzice odmawiają współpracy z kadrą pedagogiczną lub nie reagują na wezwanie do stawienia w szkole, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o wymienionych wyżej przejawach demoralizacji nieletniego, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich). Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem/psychologiem, itp.) i ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
2. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.
3. W przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków, powinien podjąć następujące kroki:
 - a) powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy;

- b) odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie;
 - c) wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu zdrowia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej;
 - d) zawiadamia o fakcie dyrekcję szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. W przypadku odmowy ze strony rodziców /opiekunów, o pozostaniu ucznia w szkole, czy też przewiezieniu ucznia do placówki służby zdrowia, bądź też przekazania go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki. W przypadku ucznia będącego pod wpływem alkoholu – jeżeli rodzice odmawiają przyjazdu, a uczeń jest agresywny wobec kolegów, nauczycieli, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych – szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę policji. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (stężenie we krwi powyżej 0,5 ‰ alkoholu lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³) policja ma obowiązek przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień lub w przypadku jej braku, do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24. godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny. Jeżeli zdarzenia, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, powtarzają się, świadczy to o jego demoralizacji. Nakłada to na szkołę obowiązek powiadomienia policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego o tej szczególnej sytuacji. Spożywanie przez ucznia, który ukończył 17 lat, alkoholu na terenie szkoły stanowi wykroczenie z art. 43 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji;
4. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:
- a) nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy;
 - b) powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrekcję szkoły i wzywa policję;
 - c) po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
5. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:
- a) nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, psycholog/pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji;
 - b) o swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrekcję szkoły;

- c) powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa;
 - d) w przypadku, gdy uczeń na prośbę nauczyciela nie chce przekazać substancji, ani pokazać zawartości teczki, szkoła wzywa policję, która po przyjeździe przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy;
 - e) jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim jej zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
6. Postępowanie wobec sprawcy czynu karalnego /przestępstwa:
- a)niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły;
 - b)ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia;
 - c)przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub psychologowi/pedagogowi szkolnemu pod opiekę;
 - d)powiadomienie rodziców ucznia;
 - e)niezwłoczne powiadomienie Policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana;
 - f)zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).
7. Postępowanie nauczyciela/wychowawcy wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego. Nauczyciel-wychowawca będący na miejscu zdarzenia zobowiązany jest do:
- a) udzielenia pierwszej pomocy (pomocy przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, ew. karetki pogotowia w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń;
 - b) niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły;
 - c) powiadomienie rodziców ucznia;
 - d) niezwłoczne wezwanie Policji w przypadku, kiedy sprawa jest poważna i niezbędne jest profesjonalne zabezpieczenie śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
8. W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112. Należy poinformować interweniujące siły policyjne o rozkładzie pomieszczeń w obiekcie.

Podstawy prawne stosowanych procedur w punkcie VIII.:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz.U. z 1982 r. Nr 35 poz.228 z późn. zm - tekst jednolity Dz.U. z 2002r. Nr 11 poz.109 z / oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą/.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz.230 z późn. zm./
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./

IX. Strategia udzielania kar

1. Zasady postępowania:

- a. w przypadku uzyskania informacji o postępowaniu uczniów naruszających zasady obowiązujących norm prawnych lub norm zachowania niezgodnych ze Statutem podejmuje się następujące działania:
 - nauczyciel, rodzic lub osoba postronna uzyskaną informację przekazuje wychowawcy;
 - wychowawca rozpatruje każdy przypadek z osobna i sam decyduje o udzieleniu stosownej (tj. zgodnej ze statutem) kary lub przekazuje informacje i ewentualne wnioski do pedagoga i dyrektora szkoły;
 - dyrektor po uzyskaniu informacji bądź wniosku o ukaranie od wychowawcy, innego nauczyciela lub rodzica sam podejmuje działania zmierzające do wyjaśnienia okoliczności zdarzenia lub powołuje Komisję do zbadania sprawy;
 - w skład komisji każdorazowo wchodzi: zainteresowani wychowawcy, pedagog i przewodniczy – nauczyciel wyznaczony przez dyrektora szkoły;
 - komisja przeprowadza rozmowy ze wszystkimi zainteresowanymi, świadkami i rodzicami, oraz sporządza stosowną dokumentację pisemną;
 - po zakończeniu prac komisja przekazuje dyrektorowi wszystkie zgromadzone dokumenty i ewentualne sugestie w celu podjęcia decyzji;
 - dyrektor zgodnie ze Statutem Szkoły podejmuje decyzje o wymierzeniu ewentualnych kar.

X. Strategia postępowania w sytuacji agresji ucznia wobec nauczyciela.

1. Nauczyciel, który ma poczucie zagrożenia agresją ucznia lub doświadczył takiej sytuacji powinien zgłosić ją dyrektorowi szkoły i sporządzić notatkę dotyczącą tej kwestii (przebieg zajęcia, świadkowie).
2. Dyrektor szkoły po analizie sytuacji podejmuje kroki adekwatne do zagrożenia (np. zawiadomienie policji).
3. Dyrektor szkoły informuje radę pedagogiczną o zajściu. Wspólnie podejmują działania naprawcze.

XI. Strategia postępowania wobec ucznia dopuszczającego się agresji wobec innych uczniów, wymuszeń i wandalizmu.

1. Nauczyciel będący świadkiem w/w zachowań lub mający wiedzę na ten temat zgłasza zaistniały fakt wychowawcy.
2. Wychowawca powiadamia pedagoga szkolnego, dyrektora szkoły. Wspólnie ustalają okoliczności zajścia, sprawców, uszkodzonych/straty materialne.
3. Wychowawca lub pedagog szkolny informuje rodziców/opiekunów prawnych o zajściu i wzywa do szkoły w celu wyjaśnienia sytuacji oraz określenia konsekwencji postępowania uczniów.
4. Wychowawca lub pedagog szkolny sporządza notatkę z zajścia i podjętych kroków wobec ucznia, który dopuścił się w/w czynów.
5. Dyrektor szkoły po analizie sytuacji podejmuje kroki adekwatne do zajścia (np. zawiadomienie policji w przypadku uszkodzenia ciała lub znacznego zniszczenia mienia osobistego lub szkolnego).
6. W przypadku wystąpienia obrażeń ciała ucznia/uczniów biorących udział w bójce wszelkie czynności należy poprzedzić udzieleniem niezbędnej pomocy medycznej.

Wstępnych oględzin dokonuje pielęgniarka szkolna lub osoby wyznaczone przez dyrektora, sporządzając odpowiednią notatkę służbową (proponowana formuła notatki służbowej:

Dnia na ciele ucznia stwierdzono krwawe wybroczyny w okolicach, zasinienia w okolicach, inne Na pytanie co się stało, uczeń (nie) odpowiada „.....”. Podpis osoby sporządzającej notatkę.

XII. Strategia postępowania wobec ucznia, który dopuścił się kradzieży na terenie szkoły.

1. Nauczyciel będący świadkiem w/w działania lub mający wiedzę na ten temat zgłasza zaistniały fakt wychowawcy.
2. Wychowawca powiadamia pedagoga szkolnego, dyrektora szkoły. Wspólnie dokonują wstępnego rozpoznania sytuacji - ustalenie okoliczności, sprawców, uszkodzonych, świadków (rozmowa z uczniami).
3. Wychowawca lub pedagog szkolny informuje rodziców/opiekunów prawnych podejrzanego o dokonanie kradzieży oraz uszkodzonego o zajściu i wzywa do szkoły w celu wyjaśnienia sytuacji oraz podjęcia dalszych działań.
4. W przypadku braku możliwości wyjaśnienia zajścia i zadośćuczynienia uszkodzowanemu uczniowi (zwrot skradzionego przedmiotu lub pieniędzy) dyrektor szkoły wzywa policję.
5. Sporządzenie notatki z zaistniałej sytuacji, dołączenie jej do dokumentacji.

XIII. Strategia postępowania wobec ucznia , który zakłóca proces dydaktyczny.

1. Poprzez zakłócenie toku lekcji należy rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych (wulgarnie zachowanie w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).
2. Jeżeli zachowanie pojedynczego ucznia lub kilku uczniów nie pozwala nauczycielowi na realizację lekcji, wysyła on przewodniczącego samorządu klasowego do dyrektora szkoły z prośbą o interwencję.
3. Z uczniami zakłócającymi realizację lekcji zostaje przeprowadzona rozmowa dyscyplinująca w obecności dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego i Zespołu Wychowawczego. Ustalone zostają przyczyny zajścia oraz jego konsekwencje.
4. O zajściu zostają poinformowani rodzice/opiekunowie ucznia.

XIV. Strategia postępowania wobec wypadku ucznia na terenie szkoły.

1. W związku z wypadkiem ucznia każdy pracownik szkoły jest zobowiązany:
 - a. zapewnić natychmiastową pomoc przedmedyczną i lekarską;
 - b. zabezpieczyć miejsce wypadku, w celu ustalenia przyczyn i okoliczności zdarzenia;
 - c. zawiadomić bezzwłocznie dyrektora szkoły;
2. Dyrektor szkoły po otrzymaniu informacji o wypadku ucznia niezwłocznie:
 - a. zawiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia o wypadku;
 - b. podejmuje działania eliminujące lub ograniczające zagrożenie, które było przyczyną wypadku;
 - c. powołuje zespół powypadkowy, który przystąpi do ustalenia przyczyn wypadku oraz sporządzi dokumentację swoich działań i ustaleń;
 - d. o wypadku śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym zawiadamia prokuratora i kuratora oświaty;
 - e. o wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia powiadamia inspektora sanitarnego.
3. W sekretariacie szkoły przechowywana jest dokumentacja wszelkich wypadków uczniów w szkole.
4. Szczegółowe zasady postępowania są zawarte w dokumencie *Procedury postępowania w razie wypadku w Szkole Podstawowej im. G.Taszyckiego w Chruszczobrodzie*.

XV. Strategia postępowania wobec ucznia zgłaszającego złe samopoczucie w trakcie zajęć lekcyjnych.

1. Nauczyciel podejmuje następujące działania:
 - a. zasięga opinii pielęgniarki szkolnej, która w razie potrzeby kontaktuje się z rodzicami/opiekunami prawnymi w celu ustalenia dalszych działań wobec ich dziecka;

- b. w przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej kontaktuje się z rodzicami/prawnymi opiekunami dziecka, z którymi ustala dalsze działania (kwestia powrotu dziecka do domu) i, o ile zachodzi taka konieczność, powiadamia służby ratownicze; jeżeli nie ma możliwości skontaktowania się z rodzicami/ prawnymi opiekunami, powiadamia służby ratownicze;
- c. powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.

XVI. Strategia postępowania dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole.

1. Funkcjonariusz policji przedstawia dyrektorowi powód przybycia i okazuje się legitymacja służbową.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Pedagog szkolny lub nauczyciel sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, okazanie.
4. Policja informuje rodziców nieletniego, opiekunów prawnych o wykonanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu policji, celem uczestniczenia w czynnościach.
5. Dyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
6. W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor wyznacza wychowawcę, nauczyciela lub pedagoga szkolnego do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzane w szkole lub w jednostce policji.
7. Po wykonaniu czynności policjant za pisemnym potwierdzeniem odbioru przekazuje nieletniego rodzicom lub opiekunowi prawnemu. W przypadku, gdy czynności wykonywane są w obecności pedagoga szkolnego, po ich zakończeniu policja odwozi ich do szkoły lub miejsca zamieszkania.
8. W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policyjnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców, pedagoga szkolnego.
9. Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem nieletniego- ucznia na terenie szkoły należy zachować dyskrecję.

XVII. Strategia postępowania wobec ucznia, który jest ofiarą przemocy domowej (psychicznej i fizycznej).

1. Nauczyciel w przypadku powzięcia podejrzenia (na podstawie zachowania ucznia, widocznych sińców, zadrapań, itp.) lub uzyskania informacji, że uczeń jest ofiarą

psychicznej lub fizycznej przemocy domowej jest zobowiązany poinformować o tym dyrektora szkoły, wychowawcę ucznia, pedagoga szkolnego i sporządzić notatkę na temat sposobu uzyskania w/w informacji lub zaobserwowanych obrażeniach.

2. Dyrektor szkoły przekazuje pisemnie informacje do odpowiedniego do miejsca zamieszkania sądu rodzinnego oraz OPS-u i prosi w/w instytucje o wgląd w sytuację rodziny.
3. Pedagog szkolny (i/lub wychowawca) udzielają wsparcia uczniowi, pedagog udziela mu pomocy psychologicznej i informuje go o możliwości skorzystania z instytucjami pomocowymi oraz zachęca do skorzystania z ich pomocy, a w przypadku wyrażenia przez ucznia zgody na pomoc instytucji pomocowych – kontaktuje go z nimi, uzgadnia terminy spotkań, monitoruje te kontakty.

XVIII. Strategia postępowania wobec ucznia niepełnoletniego, który pozbawiony jest opieki rodziców ze względu na ich dłuższy wyjazd poza miejsce zamieszkania.

1. Na początku roku szkolnego wychowawca informuje rodziców o procedurach obowiązujących rodziców, którzy w związku z dłuższym wyjazdem poza miejsce zamieszkania pozostawiają swoje dzieci pod opieką krewnych, a mianowicie o konieczności prawnego uregulowania takiej sytuacji tzn. udzielenia pełnomocnictwa dla opiekuna.
2. W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela-wychowawcę braku opieki rodzica nad dzieckiem powiadamia on o tym dyrektora szkoły i sporządza notatkę;
3. Dyrektor szkoły o w/w spostrzeżeniach informuje odpowiedni dla miejsca zamieszkania ucznia sąd rodzinny i MOPS.
4. Wychowawca monitoruje sytuację ucznia.

XIX. Strategia postępowania wobec ucznia nieodebranego ze świetlicy szkolnej przez rodziców /opiekunów i samowolne oddalenie się dziecka ze świetlicy.

Samowolne oddalenie się dziecka ze świetlicy

1. Nauczyciel świetlicy ustala okoliczności oddalenia i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego ucznia, odnotowuje w dokumentacji jego nieobecność. W przypadku, jeśli pełni opiekę jednoosobowo, powiadamia o fakcie dyrekcję szkoły.
2. Po odnalezieniu ucznia nauczyciel udziela mu upomnienia i informuje o konsekwencjach złamania zasad regulaminu oraz informuje o zaistniałym fakcie rodziców/ opiekunów prawnych oraz wychowawcę klasy.
3. W przypadku nieodnalezienia dziecka nauczyciel świetlicy informuje o fakcie dyrektora szkoły, rodziców /opiekunów prawnych
4. Jeśli dalsze poszukiwania podjęte przez szkołę i rodziców nie przynoszą oczekiwanego rezultatu, dyrektor szkoły powiadamia policję.

5. Jeżeli zachowanie powtarza się nauczyciel świetlicy informuje pedagoga i wychowawcę klasy, którzy w porozumieniu z rodzicami podejmują działania zapobiegawcze.

Uczeń nieodebrany ze świetlicy

1. Nauczyciel świetlicy kontaktuje się telefonicznie z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, ustala przyczyny zdarzenia i zapewnia dziecku opiekę do czasu ich przybycia.
2. Nauczyciel świetlicy przypomina rodzicom/opiekunom prawnym, że są zobowiązani do punktualnego odbioru dziecka ze świetlicy.
3. W przypadku braku kontaktu z rodzicami/ opiekunami prawnymi nauczyciel Powiadamia policję, zapewniając dziecku opiekę do czasu jej przyjazdu.
4. Jeżeli sytuacja powtarza się nauczyciel świetlicy informuje pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły, którzy rozpoznają sytuację i podejmują dalsze przewidziane prawem działania.

XX. Strategia postępowania w przypadku uzyskania informacji o zagrożeniu bombowym.

1. Każdy pracownik szkoły, który otrzyma informację o podłożeniu ładunku wybuchowego jest zobowiązany:
 - a. niezwłocznie powiadomić sekretariat szkoły, który po wydaniu polecenia przez dyrektora szkoły wzywa policję;
2. Dyrektor szkoły podejmuje decyzję o ewakuacji, udziela policji informacji na temat: rodzaju zagrożenia, źródła informacji o zagrożeniu, treści rozmowy z osobą informującą o zagrożeniu, czasie uzyskania informacji (ewentualnym podejrzanym przedmiocie i jego lokalizacji), układzie pomieszczeń w budynku szkoły.
3. Wskazówki do prowadzenia rozmów ze zgłaszającym o podłożeniu bomby:
 - a. po usłyszeniu słów "Podłożyłem ładunek wybuchowy - bombę" nie należy wpadać w panikę,
 - b. po przyjęciu zgłoszenia nie odkładać słuchawki,
 - c. należy natychmiast powiadomić swoich przełożonych (dyrektora szkoły),
 - d. podczas rozmowy należy zachować spokój i starać się uzyskać od zgłaszającego jak największą ilość informacji.
 - e. należy tak prowadzić rozmowę, aby stworzyć możliwość zidentyfikowania (choćby w przybliżeniu) sprawcy zamachu,
 - f. należy ocenić: czas przyjęcia ostrzeżenia, płéć dzwoniącego, akcent, stan dzwoniącego (czy jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających), tło rozmowy, itp.,
 - g. należy dążyć do uzyskania odpowiedzi na następujące pytania:
 - czy Pan/Pani podłożył/a bombę?
 - kiedy bomba wybuchnie?
 - gdzie jest w tej chwili bomba?
 - jak bomba wygląda?

- jakiego typu jest ta bomba?
 - co spowoduje wybuch bomby?
 - w którym miejscu bomba jest umieszczona?
 - dlaczego Pan/Pani podłożył/a bombę?
 - skąd Pan/Pani telefonuje?
 - gdzie Pan/Pani się w tej chwili znajduje?
4. Nie należy rozpowszechniać informacji o otrzymanym zgłoszeniu o podłożeniu bomby, może to spowodować panikę wśród personelu oraz osób postronnych, utrudni działania policji oraz ewentualną ewakuację.

XXI. Zagrożenie pożarem i zatruciem.

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, będący świadkiem zdarzenia, ustala podstawowe okoliczności zagrożenia i ocenia wstępnie jego możliwe skutki.
2. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły podejmuje czynności mające na celu odizolowanie uczniów od źródła zagrożenia i w razie potrzeby udziela pierwszej pomocy osobom uczestniczącym w zdarzeniu.
3. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły oraz kierownika do spraw gospodarczych.
4. Dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba powiadamia o zdarzeniu odpowiednie służby ratunkowe (Policję, Straż Pożarną, Pogotowie Ratunkowe).
5. Osoby odpowiedzialne, wyznaczone przez dyrektora organizują ewakuację zgodnie z przepisami BHP i przeciwpożarowymi.

XXII. Strategia postępowania w przypadku ewakuacji szkoły.

1. Decyzję o ewakuacji podejmuje dyrektor szkoły.
2. Niezwłocznie powiadamia wszystkich pracowników przebywających na terenie ewakuowanego odcinka.
3. W pierwszej kolejności ewakuowane są osoby z pomieszczeń zagrożonych.
4. W dalszej kolejności ewakuuje się osoby poczynając od najwyższej kondygnacji, ruch rozpoczynają osoby ograniczonych zdolnościach poruszania się, strumień ruchu zamykają osoby sprawne fizycznie.
5. Ewakuacja odbywa się zgodnie z opracowaną instrukcją organizacji i przebiegu ewakuacji.
6. Pomieszczenia na parterze w szczególnych przypadkach mogą być opuszczane przez okna.
7. Nauczyciel powinien uporządkować grupę w ten sposób, aby bezpośrednio za nim znajdowały się osoby najsłabsze fizycznie, grupę zamykają odpowiedzialni uczniowie, którzy mogą, w razie potrzeby, wesprzeć słabszych.
8. Nie należy bez potrzeby otwierać okien i drzwi.

9. pomieszczenia opuszczane nie powinny być zamykane na klucz
10. Po zakończeniu ewakuacji opiekun grupy zobowiązany jest do sprawdzenia listy obecności.
11. W razie podejrzenia, że ktoś mógł pozostać w strefie zagrożonej, należy powiadomić służby ratownicze.

XXIII. Strategia postępowania wobec ucznia, który swoim zachowaniem sygnalizuje skłonności autodestrukcyjne (potencjalny samobójca).

1. Nauczyciele (szczególnie wychowawcy) i pedagog szkolny zobowiązani są do monitorowania stanu psychicznego uczniów, reagowania na symptomy ostrego, chronicznego stresu i objawy depresji.
2. Wychowawca i pedagog szkolny wobec ucznia o w/w skłonnościach podejmują następujące kroki:
 - a. poprzez rozmowę i obserwację potwierdzają jego złą kondycję psychiczną;
 - b. dokonują oceny zagrożenia ucznia samo destrukcją;
 - c. udzielają uczniowi wsparcia psychologicznego;
 - d. sporządzają notatki służbowe.
3. Nauczyciel, pedagog szkolny niezwłocznie po powzięciu podejrzeń (uzyskaniu informacji) o złej kondycji psychicznej ucznia informuje o tym dyrektora szkoły.
4. Wychowawca niezwłocznie po uzyskaniu w/w informacji powiadamia rodziców/prawnych opiekunów i wzywa ich w trybie natychmiastowym do szkoły, w celu podjęcia kroków mogących zapobiec potencjalnej próbie samobójczej. Rodzice/opiekunowie prawni zostają poinformowani o konieczności konsultacji lekarskiej (psychiatra). Podpisują (w obecności dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego i/lub wychowawcy) oświadczenie, że zostali poinformowani o obserwacjach i spostrzeżeniach nauczycieli, pedagoga szkolnego.
5. Pedagog szkolny informuje rodziców/opiekunów prawnych o instytucjach mogących służyć im pomocą w opiece i leczeniu dziecka.
6. Wychowawca i pedagog szkolny monitorują działania podjęte przez rodziców.

XXIV. Strategia postępowania wobec zjawiska cyberprzemocy.

1. Nauczyciele – wychowawcy są zobowiązani zapoznać uczniów z konsekwencjami wynikającymi z wykorzystywania wizerunków nauczycieli, pracowników szkoły, innych uczniów bez ich pisemnej zgody w Internecie i wszelkich innych mediach.
2. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy:
 - a) nauczyciel, pedagog szkolny lub dyrektor szkoły przyjmuje informację o wykroczeniu – odnotowuje informację i godzinę zgłoszenia;
 - b) nauczyciel, który nie jest wychowawcą i ma wiedzę o przestępstwie, przekazuje informację wychowawcy, który przekazuje ją pedagogowi i dyrektorowi szkoły;

c) pedagog, dyrektor wraz z wychowawcą udzielają emocjonalnego wsparcia ofierze przemocy, a w razie konieczności, np. zapewniają niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonemu, zapewniają także ochronę świadkowi;

3. Ustalenie okoliczności zdarzenia i identyfikacja sprawcy (notatka służbowa pedagoga):

- a) rozmowy ze wskazanymi świadkami
- b) sprawdzenie miejsca zdarzenia;
- c) ustalenie z pokrzywdzonym liczby sprawców i ich danych personalnych.

4. Rejestracja dowodów cyberprzemocy

- telefon komórkowy (nie wolno kasować wiadomości, trzeba zapisywać zarówno te tekstowe jak też zdjęcia, nagrania z dyktafonu czy filmy).
- komunikatory (w niektórych serwisach jest możliwość zapisywania rozmów w tzw. archiwach. Jeżeli nie ma takiej możliwości, można rozmowę skopiować do edytora tekstowego i wydrukować).
- e-mail (trzeba zapisać wiadomość i to nie tylko treść, ale całą wiadomość, ponieważ może to pomóc w ustaleniu jej pochodzenia).

5. Działania wobec sprawcy cyberprzemocy

W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły, pedagog szkolny powinien podjąć dalsze działania:

a. Przeprowadzenie rozmowy z uczniem- sprawcą o jego zachowaniu.

- celem rozmowy powinno być ustalenie okoliczności zdarzenia, wspólne zastanowienie się nad jego przyczynami i próbowanie rozwiązania sytuacji konfliktowej,
- sprawca powinien dostać jasny i zdecydowany komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy,
- należy z uczniem omówić skutki jego postępowania i poinformować o konsekwencjach jakie mogą zostać wobec niego zastosowane,
- sprawca powinien zostać zobowiązany do usunięcia szkodliwych materiałów z sieci, - ważne jest znalezienie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy,
- jeżeli jest kilku sprawców, należy rozmawiać z każdym osobno,
- nie konfrontować sprawcy z ofiarą

b. Powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania dziecka:

- rodzice sprawcy powinni być powiadomieni o zdarzeniu, zapoznani z dowodami i decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środków dyscyplinujących wobec ich dziecka,
- należy ściśle współpracować z rodzicami poprzez ustalenie wspólnych zasad, -opracować projekt kontraktu dla dziecka określający zobowiązania ucznia, określić konsekwencje nieprzestrzegania wymagań i terminów realizacji zadań zawartych w umowie.

c. Objęcie sprawcy pomocą psychologiczno- pedagogiczną -pedagog, wychowawca klasy i nauczyciele.

- praca z uczniem powinna zmierzać w kierunku pomocy uczniowi w zrozumieniu niewłaściwego zachowania, służyć zmianie postępowania i postawy ucznia,

- w szczególnym przypadku może być konieczność skierowania na dalsze badania specjalistyczne i terapię.

Środki dyscyplinarne wobec sprawcy:

- Czasowy zakaz korzystania z komputera czy telefonu i to zarówno w szkole jak i w domu.
- Stały kontakt z rodzicami ucznia, wsparcie działań szkoły.

6. Celem sankcji powinno być zatrzymanie przemocy, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi, wzbudzenie w sprawcy refleksji na temat swojego zachowania, pokazanie całej społeczności szkolnej, że cyberprzemoc nie będzie tolerowana.

7. Działania wobec ofiary cyberprzemocy:

- a. Wsparcie psychiczne przez osobę dorosłą (wychowawcy, pedagog).
- b. Podczas rozmowy z uczniem, który jest ofiarą cyberprzemocy, należy zapewnić go o tym, że postąpił właściwie, zgłaszając wydarzenie. Powinno mu się powiedzieć, że rozumie się, w jak trudnej jest sytuacji i zapewnić go, że nikt nie ma prawa tak się wobec niego zachowywać. Ważne jest stanowcze zapewnienie, że szkoła nigdy nie będzie tolerowała aktów przemocy.

8. Ochrona świadków, którzy zgłaszają zdarzenie.

- a. Wszystkie działania powinny być tak prowadzone, aby zapewniały bezpieczeństwo nie tylko ofierze, ale i świadkom cyberprzemocy.
- b. Postępowanie powinno być prowadzone w sposób dyskretny i poufny. Świadka należy zapewnić o dyskrecji i nie ujawniać jego danych osobowych (chyba, że na wniosek policji).
- c. Pedagog szkolny zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Jeżeli rozmowa była prowadzona np. w obecności innego nauczyciela, powinien on również podpisać notatkę.
- d. Zabezpieczone dowody powinny być załączone do dokumentacji.
- e. Zawiadomienie sądu rodzinnego i policji. Gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą, a sprawca nie zaniechał swojej działalności.
- f. dotychczasowego postępowania, należy powiadomić sąd rodzinny. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta dostępne środki, a uczeń nie wykazuje poprawy zachowania.
- g. W wypadku bardzo drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem szkolnym zgłasza ten fakt policji, która prowadzi dalsze działania.

XXV. Strategia postępowania wobec dziecka chorego.

PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2014 r. poz. 191 ze zm.) - art. 6.

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz.U. z 2014 r. poz. 121 ze zm.) - art. 415.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

PROCEDURA PODAWANIA LEKÓW UCZNIOM / WYCHOWANKOM PRZEZ NAUCZYCIELI I WYCHOWAWCÓW

1. Nauczyciel / wychowawca szkoły może podać leki w szczególnie uzasadnionych przypadkach (dziecku z chorobą przewlekłą) na podstawie pisemnego upoważnienia rodziców.
2. Rodzice zobowiązani są do dostarczenia zaświadczenia lekarskiego, które określa nazwę leku, dawkę oraz częstotliwość dawkowania i ewentualnie okres leczenia.
3. Wszystkie zlecenia lekarskie oraz leki przekazywane przez rodziców muszą zostać zarejestrowane (w dzienniku wychowawczym klasy danego ucznia) przez wychowawcę.
4. Poza przypadkiem podawania leków wychowankom przewlekle chorym, nauczyciele nie podają leków w innych sytuacjach, np.: leków przeciwbólowych.
5. Leki muszą być przechowywane w miejscu niedostępnym dla wychowanków. Klucz od zamkniętej gabloty z lekami powinien być umieszczony w sekretariacie szkolnym.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA DUSZNOŚCI U UCZNIĄ Z ASTMĄ OSKRZELOWĄ

Astma oskrzelowa jest najczęstszą przewlekłą chorobą układu oddechowego u dzieci. Jednym z podstawowych objawów astmy oskrzelowej jest duszność. Zazwyczaj ma ona charakter wydechowy, co znaczy, że choremu jest znacznie łatwiej powietrze nabrać niż wypuścić. Ważnym objawem, często towarzyszącym duszności, jest przyspieszenie oddechu.

W przypadku wystąpienia u ucznia duszności należy:

- wezwać pogotowie ratunkowe,
- skontaktować się z rodzicami dziecka,
- pozwolić dziecku odpocząć i przyjąć dowolną pozycję ciała,
- nie zmuszać dziecka do położenia się (w czasie napadu duszności dziecko woli siedzieć i podparć się rękami),
- zachować spokój i zachęcać dziecko do spokojnego oddychania,
- uważnie obserwować dziecko i nie pozostawiać go bez opieki osoby dorosłej,

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU DZIECKA CHOREGO NA CUKRZYCE

Wychowawcy, nauczyciele uczący poszczególnych przedmiotów muszą posiadać podstawową wiedzę na temat cukrzycy oraz wiedzieć **jak postępować, gdy dziecko poczuje się źle. Objawy hipoglikemii** to m. in. osłabienie, bladość nóg i rąk, ból i zawroty głowy, uczucie głodu, zaburzenia widzenia, pamięci, zmiana nastroju (nadmierna agresja, płaczliwość), może wystąpić utrata świadomości. Niedocukrzenie może być spowodowane nie spożyciem o właściwej porze posiłku lub zwiększoną aktywnością fizyczną bez uprzedniego przygotowania. **Należy wówczas:**

- Jeżeli to możliwe oznaczyć poziom cukru we krwi na glukometrze (potwierdzić niedocukrzenie).
- Podać dziecku jeżeli jest przytomne, do picia słodki płyn (sok, słodką herbatę – najszybciej poziom cukru we krwi podnoszą węglowodany proste zawarte w : soku owocowym, coca-coli, cukrze spożywczym rozpuszczonym w wodzie lub herbacie, glukoza w tabletkach lub płynny miód – nie wolno podawać słodczy zawierających tłuszcze np. czekoladę), a gdy po około 10 minutach objawy nie ustąpią konieczna jest natychmiastowa pomoc lekarza lub pielęgniarki.
- Jeżeli dziecko traci przytomność, to należy **wezwać pomoc medyczną** oraz powiadomić rodziców. Niedocukrzenie ma ogromny wpływ na tkankę mózgową – przy niedocukrzeniu jest ona niedożywiona i ulega uszkodzeniu.

Do momentu przyjazdu karetki pogotowia należy:

- ułożyć dziecko na boku,
- wstrzyknąć domięśniowo glukagon. Zastrzyk z glukagonem może podać pielęgniarka szkolna - jest to zastrzyk ratujący życie.

W przypadku , gdy mamy ucznia z cukrzycą w szkole powinien znajdować się jeden zestaw – w zestawie jest fiolka z glukagonem i strzykawka z roztworem, w którym rozpuszcza się glukagon (należy ustalić z pielęgniarką szkolną i rodzicami, gdzie ten zestaw będzie przechowywany). Celowe byłoby również poproszenie pielęgniarki szkolnej o zaprezentowanie nauczycielom, w jaki sposób należy podać dziecku zastrzyk.

- skontaktować się z rodzicami dziecka,
- po podaniu glukagonu dziecko powinno odzyskać przytomność (glukagon to hormon wytwarzany u każdego człowieka w komórkach alfa w trzustce-przeciwie do insuliny, w wyniku jego działania dochodzi do wzrostu stężenia glukozy we krwi). Można wówczas podać mu sok, coca-colę .

Nauczyciel opiekujący się dzieckiem będącym w w/w sytuacji musi również pamiętać!

- Po epizodzie hipoglikemii nie należy zostawiać dziecka samego – należy czekać, aż odbierze je właściwa osoba (rodzic/opiekun dziecka).
- Zanotować w dzienniku szkolnym objawy niedocukrzenia, ilość i rodzaj podanych węglowodanów.
- Razem z rodzicem /opiekunem dziecka przeanalizować przyczynę niedocukrzenia – pomoże to zapobiegać takim sytuacjom w przyszłości.
- Dziecko nie może podejmować wysiłku fizycznego, dopóki wszystkie objawy hipoglikemii nie ustąpią.

Główne objawy, które obserwuje się przy hiperglikemii to wzmożone pragnienie, częste oddawanie moczu, senność, ból głowy lub brzucha, ogólne zmęczenie. Należy wówczas pozwolić uczniowi pić wodę mineralną podczas lekcji i korzystać z toalety.

W związku z tym, że część objawów chorobowych może występować zarówno z powodu hipo- jak i hiperglikemii najlepszym rozwiązaniem jest pomiar glukozy przy pomocy glukometru i powiadomienie o problemach rodziców/opiekunów chorego dziecka.

W przypadku hiperglikemii ważne są trzy elementy:

- *podanie insuliny*

Jeżeli poziom glukozy we krwi wynosi więcej niż 250mg% uczeń powinien otrzymać insulinę. Ilość insuliny jest indywidualna dla każdego chorego dziecka. Rodzice powinni przekazać wychowawcy pisemną informację na ten temat.

- *uzupełnienie płynów*

Dziecko powinno dużo pić(przeciętnie 1 litr w okresie 1,5-2 godz.)- najlepszym płynem jest niegazowana woda mineralna.

- *samokontrola* - po godzinie po podaniu insuliny należy dokonać kontrolnego pomiaru glikemii

Rodzice chorego dziecka powinni przekazać dokładne informacje o chorobie i sposobie funkcjonowania ich dziecka nie tylko wychowawcy ale również nauczycielowi wychowania fizycznego.

Oprócz tego rolą nauczyciela jest:

- Zachęcać dziecko do opowiedzenia koleżankom, kolegom, jak to jest, gdy ma się cukrzycę (wsparcie ze strony rówieśników jest bardzo ważne). Należy jednak wcześniej ustalić sposób poinformowania otoczenia, aby nie naruszać godności osobistej ucznia, ale też, aby czynności związane z chorobą nie wzbudzały niezdrowej sensacji i przykrych uwag.
- Uwzględniać stan złego samopoczucia i obniżenie sprawności intelektualnej spowodowane wahaniami poziomu cukru we krwi.
- Poza okresem pogorszenia stanu zdrowia i powikłaniami uczeń powinien być traktowany na równi z innymi dziećmi (jest to konieczne ze względu na potrzebę akceptacji rówieśników, lepsze samopoczucie i samoocenę, poprawę stosunków

interpersonalnych – uprzywilejowana pozycja w klasie nie wpływa pozytywnie na relację z rówieśnikami).

- Przy organizacji wycieczek szkolnych zobowiązać rodziców do wyposażenia dziecka we wszystko, co potrzebne i przekazanie listy, na której zapisane są godziny podawania leków, posiłków (rola nauczyciela polega głównie na zwróceniu uwagi czy dziecko wykonuje wszystko według listy).
- Pamiętać, że egzaminy i wszystkie inne sytuacje wywołujące stres mogą spowodować niedocukrzenie i co za tym idzie osłabienie funkcji fizycznych i psychicznych organizmu (w takich sytuacjach wystarczy możliwość wypicia soku lub zjedzenia czegoś słodkiego)

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZNIĄ Z PADACZKA

Padaczka to stan chorobowy, który manifestuje się nawracającymi zaburzeniami czynności mózgu w postaci zaburzeń ruchowych, wegetatywnych i psychicznych na tle nadmiernych wyładowań neuronów mózgu.

Ważne również w pracy wychowawcy jest uzyskanie od rodziców chorego ucznia pełnej informacji o właściwościach choroby, jej prognozie i zaleceniach lekarskich oraz poinformowanie nauczycieli uczących dziecko i jego kolegów z klasy o sposobie udzielania pomocy w czasie napadu. Dziecko chore na padaczkę nie jest bowiem problemem indywidualnym, ale problemem całej klasy, grupy ponieważ nie tylko on musi dostosować się do grupy, ale i grupa do niego. Obecność bowiem w klasie ucznia chorego na padaczkę może być sposobnością do budowania więzi pomiędzy uczniami oraz do wzajemnej odpowiedzialności i pomocy. Dzieci poinformowane i przygotowane do wystąpienia napadu padaczkowego u klasowej koleżanki, kolegi uczą się, jak pomagać w takiej sytuacji, mogą zaopiekować się chorym po napadzie. Ponadto, co jest niezwykle ważne, otrzymują one informacje, że nie należy się przerażać i denerwować w przypadku wystąpienia napadu padaczkowego, co uczy je tolerancji, a także przygotowuje do właściwego reagowania w podobnych sytuacjach w życiu pozaszkolnym, a później również w życiu dorosłym.

Oto najważniejsze informacje dotyczące pomocy w trakcie napadu, jakie powinni posiadać zarówno nauczyciele, jak i uczniowie:

- W czasie ataku należy przede wszystkim zachować spokój, nie wpadać w panikę, nie bać się.
- Chronić dziecko przed doznaniem obrażeń, przenieść osobę mającą napad w bezpieczne miejsce, podłożyć pod głowę jakąś część garderoby i jeśli ma otwarte usta – szybko włożyć mu między zęby chustkę do nosa, róg ręcznika itp..
- Należy ułożyć chorego na boku w pozycji bezpiecznej z przechyloną głową na bok, aby uniknąć zakrztuszenia, rozluźnić ubranie.
- Nie opuszczać chorego, aż do odzyskania pełnej świadomości i sprawności.
- W czasie odzyskiwania świadomości należy łagodnym głosem zapewnić je, że wraca do lepszego samopoczucia.
- Należy pamiętać, że chory może być senny, dlatego trzeba umożliwić dziecku wypoczynek.

- Nie jest wskazane wysyłanie dziecka ze szkoły do domu, nawet pod opieką zdrowego kolegi, gdyż napad może powtórzyć się na ulicy.
- Przy udzielaniu pomocy nie wolno:
powstrzymywać rąk i nóg chorego siłą,
podawać płynów, kropli ani żadnych tabletek, dopóki nie odzyska świadomości,
otwierać zaciśniętych szczęk,
wkładać przedmiotów do ust,
nie budzić,
jeśli w czasie ataku jest agresywne nie zbliżać się,
jeżeli atak przedłuża się powyżej 5 minut należy wezwać lekarza.

Kodeks działań interwencyjnych nauczyciela wchodzi w życie z dniem 1 września 2022 roku zarządzeniem dyrektora szkoły nr 36/2021/2022.